

OBSAH

Předmluva	17
-----------------	----

PROLOG

Posbírejte drobečky, aby nic nepřišlo nazmar!	35
---	----

I. ROZHODNUTÍ PRO ŘEHOLNÍ ŽIVOT

1. Založení cisterciáckého řádu.	37
2. Co je to konverze, proč se tak jmenuje, její druhy	39
3. Převor kláštera v Clairvaux, který vstoupil do kláštera s úmyslem krást a zázračně se polepšil.	40
15. Hrozná smrt novice Beneka.	40
16. Jak vstoupil do řádu chromý Jindřich z Clairvaux.	45
17. Jak se stal řeholníkem autor tohoto spisku.	46
19. Jak vstoupil do řádu Jindřich, bratr francouzského krále.	46
20. Jak se dostal do řádu člověk, který se v noci zjevil jinému před branou v podobě malého dítěte.	47
25. O rytíři Ludvíkovi, který byl uzdraven pro svůj slib, že vstoupí do řádu.	48
27. O bludu lantraběte Ludvíka a o predestinaci.	48
32. Jak se stal řeholníkem opat z Morimondy, který zemřel a vrátil se k životu.	49
33. O klerikovi, oddávajícím se černé magii, který se zjevil živému kamarádovi a poradil mu, aby vstoupil do řádu.	51
40. Jak podivuhodně vstoupila do řádu svatá panna Hildegunda, která se vydávala za muže.	52
43. Jak vstoupila do řádu Helswinda, abatyše kláštera v Burtscheidu.	56

II. POKÁNÍ, NITERNÁ LÍTOST

1. Vnitřní lítost. Co to je, proč se tak jmenuje, kolik má druhů, jaký je její plod.	59
3. O odpadlém mnichovi, který se kál na základě zázraku svatého Bernarda. Zemřel mimo řád, byl pohřben v kněžském oděvu, ale při exhumaci byl nalezen v mnišském hábitu a s tonsurou.	61
4. O knězi, který řekl „Jsou-li hříchy opravdu hříchy, má duše nebude nikdy spasena“.	63
5. O zhýralém knězi, kterému v den Narození Páně holubice tříkrát vzala svátost oltářní a vrátila mu ji, jakmile projevil lítost.	63
7. O lichváři Gotšalkovi, kterého v pekle čekalo ohnivě sedadlo.	65

10. O pařížském studentovi, který byl sklíčen natolik, že nebyl s to se vyzpovídat, a jehož hříchy, sepsané na lístku, byly vymazány Božím zásahem.	67
11. O ženě, která počala s vlastním synem, a již papež Innocenc pro její dokonalou lítost prohlásil za zproštění trestu za hřích.	69
18. Jak lítostivá modlitba mnichů z Himmerodu proměnila v době schismatu srdce císaře Fridricha.	70
23. O klerikovi, který zneuctil židovskou dívku; když jej Židé chtěli v kostele obžalovat a on se kál, oněměli.	71
30. Vidění o schismatu v římské říši, o pohromě kolínského diecéze, o Svaté zemi a o příchodu Antikrista.	72

III. ZPOVĚĎ, VYZNÁNÍ VIN

1. Co je to vyznání vin, jaké má být, jaká je jeho moc a jaký přináší užitek.	75
2. O knězi, který zneuctil manželku jednoho rytíře, a poté, co se vyzpovídal ve stáji, o něm ďábel musel říci, že je prost hříchu.	77
6. O panně, o kterou se ucházel ďábel v podobě muže. Pak o muži, jemuž týž ďábel vytkl hříchy, z nichž se vyzpovídal lživě. A o dívce, o níž prozradil, že přišla o panenství.	78
11. O Jindřichovi, měšťanovi ze Soestu, kterého unesl ďábel v podobě ženy, a který se nakonec zbláznil.	80
12. Příběh o Hunech a o Merlinovi; o tom, že v dětech inkubů je skutečná lidská přirozenost.	81
13. Jak zpověď osvobodila od ďábelských zjevení Aleidu, jeptišku v Langwadenu.	82
14. Jak vysvobodila zpověď kněze, kterého ďábel oklamal předpovědí jeho smrti.	83
15. O klerikovi z Arrasu a o jeho sestře, kterou zpověď zachránila od smrti na hranici za vraždu klenotníka.	85
16. Kacíři, kteří byli v Cambrais vyšetřováni zkouškou žhavého železa a upálení; jak jednoho z nich zachránilo dobrodiní zpovědi.	86
17. O deseti kacířích vyšetřovaných a upálených ve Štrasburku, z nichž jeden byl zpovědí uzdraven a zachráněn, oklamala jej však žena a byl tedy k ohni odsouzen znovu.	87
18. Rytíř, který zásluhou zpovědi dobyl v souboji před císařem Jindřichem vítězství.	88
21. Jak byli poutníci, kteří se kvůli hříchům jednoho člověka dostali na moři do nebezpečí, jeho zpovědí zase vysvobozeni.	89
24. Jak zhřešil zpovědník s jinochem, a když pak zemřel, nabádal jej, aby se z toho vyzpovídal.	89
26. Jak se zpovídal čert.	91
37. Jak dva kupci z Kolína dostali při zpovědi radu, aby krivě nepřisahali a aby nelhali, a jak potom zbohatli.	92
46. Jak se jedna žena považovala při zpovědi za spravedlivou, a jak jí moudrý zpovědník ukázal, že se dopustila mnoha smrtelných hříchů.	93
49. Opat, který ze služební horlivosti jedl se svými mnichy v obřím sudu maso a mnichy pak svým příkladem přiměl, že se z toho vyzpovíдали.	93

IV. POKUŠENÍ

1. Život řeholníka je stálým pokušením; exemplum o králi Karlomanovi, a další o zloději, kterého vysvobodil svatý Bernard od šibenice.	95
2. Sedm hlavních neřestí.	97
3. Pýcha a její dcery.	97
4. Konvrš, kterého pokoušel duch pýchy a ježž vysvobodil anděl tak, že mu ukázal mrtvolu.	98
6. Jak novic Theobald potlačil pýchu pitím špíny.	99
7. Jak si svatý opat Bernard mazal boty a jak se mu přitom vysmíval duch pýchy.	100
8. Jak se mnich z kláštera Monte Cassino v předvečer Velikonoc po obřadu svěcení svíce ztratil.	100
9. O klericích, kteří zpívali pyšně a čert sebral jejich hlasy do pytle.	101
12. Jak francouzský král Filip pokáral benediktinského mnicha za úzké střevíce.	101
15. Kterak jeden pohan v Akkonu říkal, že křesťané byli ze Svaté země vypuzeni pro svou pýchu a obžerstvo.	102
22. O zlostné dívce, kterou v hrobě sežral od pupku nahoru oheň.	104
25. Dívka, která své sestře záviděla studijní úspěchy.	105
28. Mnich, který byl tak apatický, že nedokázal vstát a jít na vigilie.	105
31. Jak byl Jindřich, konvrš ve Villers, vystaven těžkému pokušení kvůli tomu, že byl nemanželským dítětem.	106
36. Jak pan opat Gevard probudil vyprávěním o Artušovi mnichy, kteří dřímali v kostele.	106
40. O jeptišce, která si zoufala v pochybnostech a skočila proto do Moselly.	107
48. O rytíři, který nechtěl vstoupit do řádu, protože se bál blech.	108
54. Jak zbavil sen o zpěvu Aleluja Gerharda, novice kláštera Alna, pokušení.	108
55. O mnichovi z Otterbergu, kterého zbavil pokušení opustit klášter verš „Před ním se bude ubírat ďábel“.	109
56. Jeptiška chtěla v noci opustit klášter, vrazila však hlavou do dveří, a to ji pokušení zbavilo.	110
58. Jak rytíř Caesarius upřel kanovníkům v Bonnu dlužné peníze a pozbyl proto schopnost chůze.	110
60. Pohroma, která stihla klášter ve Villers.	111
68. Jak klášter zchudl kvůli lakomství svého opata a jak potom zase zbohatl, protože přijal dva bratry, kteří se jmenovali Dejte a Budedáno.	111
76. Jak manželka jednoho rytíře vlezla přes jeho zákaz do žumpy, protože ji přemohlo pokušení.	112
84. Jak čert přinesl a nabídl husu panně, která držela půst.	113
86. Jak se slepičí vnitřnosti proměnily v ropuchu.	113
88. Jak vzal zrádce Steinhard za své kvůli česneku.	114
93. Jak manželka jednoho rytíře, který vstoupil do kláštera a byl v noviciátu, žádala, aby se k ní vrátil.	115

94. Jak byl klášterní hospodář Richwin těžce pokoušen milostnými listy jedné jeptišky.	116
96. Jak si jeden mnich odporem proti pokušení zasloužil císařskou korunu.	116
99. Jak byl v Soestu upálen klerik, obviněný cizoložnicí.	118
102. Jak urozená hradní pani potlačila tělesný chtíč ve vodě.	118

V. DÉMONI

1. Démoni existují; je jich mnoho, jsou zlí a lidem nepřátelští.	121
2. Jak rytíř Jindřich nevěřil v existenci démonů a spatřil je s pomocí černokněžníka.	122
5. Kterak Heřman, opat v Marienstattu, vidal démony v různých podobách.	124
8. Jak kněz v Dietkirchenu viděl ve chvíli smrti množství čertů.	127
14. Jak jedna posedlá v klášteře Ostrov svatého Mikuláše ověřila pravost svatých ostatků.	128
16. Jak se dal konvrš z klášteře v Altenkampu oklamat slibem, že se stane biskupem v Halberstadtu, a skončil na šibenici.	128
17. Jak se konvrš dal oklamat hlasem kukačky, odpadl od řádového života a zemřel.	129
18. O dvou kacířích, kteří v Besançonu mnoho lidí oklamali ďábelskými zázraky a nakonec tam byli upálení.	129
19. Kacíři, kteří byli upálení v Kolíně.	131
20. Valdenská hereze v Metách.	132
21. Albigenská hereze.	137
22. O kacířích, kteří byli upálení v Paříži.	139
24. Kacíři ve Veroně.	141
25. O kacíři, který říkal, že ďábel je vládcem tohoto světa, protože stvořil svět.	142
27. Jak ďábel odnesl konvrše Dětricha za město Lübeck.	142
34. Jak čert hrál v noci v kostky s rytířem jménem Tiemo a vyrval mu vnitřnosti.	143
36. Jak čert v lidské podobě věrně sloužil rytíři.	143
37. O tom, jak démon přenesl rytíře Everharda do Jeruzaléma.	145
40. Jak čert, který na sebe vzal podobu kněze, zavedl rytíře do trní a tak jej se skutečným knězem zneřátoval.	146
43. Jak čert za mzdu hlídal vinici.	147
47. Klášternice Bertrada.	148
51. Jak jeden mnich nechtěl obdělávat zelné záhony, a jak jej pak pokoušel ďábel v podobě ženy.	149

VI. SVATÁ PROSTOTA

1. Moc prostoty.	151
2. Jak prostý mnich jedl na hradě maso a získal tak nazpět dobytek, patřící jeho klášteru.	152

8. Svatá prostota Kristiána, hospodáře v Brauweileru.	154
10. Život slepce Engelberta.	154
14. Jak francouzský král Filip učinil představeným kláštera sv. Dionysia prostého mnicha a ctižádostivé preláty moudře nechal stranou.	157
22. Jak jednoho člověka potrestal had za to, že podvedl svou matku.	158
23. Jak král Filip přikázal královského úředníka v Paříži zaživa pohřbít za to, že lstivě odňal mrtvému člověku vinici.	159
25. Jak byl falešný poutník spravedlivým Božím soudem oběšen, protože skutečného poutníka obvinil z krádeže.	160
31. Jak klášternice hledala a našla Krista ve škvíře.	161

VII. PANNA MARIA

Prolog	163
1. O výročí, které o blahoslavené Panně Marii mluví v mystických znacích, a o dobrodíních, kterých se skrze ni dostalo lidskému pokolení.	163
2. Mariánská socha, která se potila bázni z Božího soudu.	165
3. Jak Frísko postihla živelní pohroma kvůli neúctě k Tělu Páně.	165
4. Jak byl jeden nevzdělaný kněz sesazen svatým Tomášem z Canterbury a jak mu potom Panna Maria k úřadu zase dopomohla.	166
7. O pomstě, která stihla nepřátele kláštera v Marienstattu.	167
8. Jak Jindřich, kanovník u sv. Kuniberta, vstoupil na zásah Panny Marie do kláštera.	168
16. Život pana Kristiána, mnicha v Himmerodu.	169
23. Jak dala Panna Maria jednomu klerikovi nový jazyk.	171
24. Jak Panna Maria uzdravila v klášteře Loccum mnicha Adama, který měl na hlavě svrab; dále o zázračných uzdraveních, která vykonala v Montpellier, a o jejím obraze v Cernay.	171
27. Jak jednu váženou paní vysvobodilo Andělské pozdravení z násilí a z cizoložství. ...	178
28. Rytíř Dětrich, jehož pouta byla roztržena pro zásluhy Panny Marie.	179
29. Jak se knězi ve vsi Polch zjevila Panna Maria a zmírnila jeho děs z bouřky.	180
30. Jak svatá Alžběta ze Schöнау při verši „Vyslyš nás“ atd. viděla, jak Panna Maria prosí Krista za její klášter.	181
32. Jak Panna Maria polibkem vysvobodila rytíře, kterého pokoušela touha po manželce jeho lenního pána.	181
33. Jak Panna Maria přivedla pohlavkem k rozumu jeptišku, která zahořela láskou ke klerikovi.	182
34. Kustodka Beatrix.	183
38. Život pana Waltera z Birbechu.	184
43. Jaký trest stihl hráče, který se rouhal Panně Marii.	189
44. Jaký trest stihl jednu dámu ve Veldenzu, protože vedla hloupé řeči o soše Panny Marie.	190

45. Jak právě tato socha způsobila, že zase jiná paní dostala zpět svou dcerku, kterou unesl vlk.	190
47. Jak Panna Maria mnichu – lékaři odmítla dát svůj lektvar, a když se polepšil, dala mu jej.	192
48. Jak se Panna Maria zjevila jedné jeptišce a ošetřila jí a vyléčila poraněnou holeň.	192
51. Jak se Panna Maria modlila místo konvrše Heřmana, když byl unaven, a jak předpověděla jeho smrt.	193
52. Jak konvrš Páv viděl ve chvíli smrti Pannu Marii.	195
58. Jak Panna Maria způsobila, že byl popravený lupič pohřben v kostele.	195
59. Jak jeden mnich viděl cisterciácký řád v království nebeském pod pláštěm Panny Marie.	197

VIII. RŮZNÁ VIDĚNÍ

1. Důvod, proč se pojednává o různých viděních právě v osmém oddíle.	199
8. Jak se jedné panně ukázal tříletý hošík Kristus.	200
9. O mnichu Danielovi, jemuž se zjevil Kristus na kříži a dal mu milost pláče.	201
21. Jak se sklonil kříž před rytířem, jenž pro lásku k němu ušetřil svého nepřítel.	202
24. O mnichu – malíři, který zemřel na Velký Pátek.	202
25. Kterak krucifix v kostele svatého Jiří v Kolíně udeřil zvoníka.	203
26. Jak došli pomsty rytíři, kteří své nepřátele pobili v kostele.	203
27. O Boží pomstě na damietských, kteří Ukřížovaného vláčeli na provaze.	204
29. Jak si Kristus coby chudý muž stěžoval konvrši, že jej bili.	204
31. Jak hrabě Theobald myl nohy Kristu v podobě malomocného.	205
42. Jak anděl vysvobodil pannu od tělesného pokušení.	205
51. Jak se dvě jeptišky přely o svatého Jana Křtitele a svatého Jana Evangelistu.	206
53. Jak nevěstka prodala paži svatého Jana Křtitele.	207
57. O medvědi kůži koupené pro svatého Ondřeje, která uklidnila běsnící moře.	209
58. O muži, kterého svatý Jakub zachránil před oběšením.	209
59. Jak ďábel v jediném okamžiku přenesl rytíře Gerharda domů z Indie, z kostela svatého Tomáše.	210
68. O zuby svatého Mikuláše v Brauweileru.	211
69. Proč se svatý Tomáš z Canterbury stkví zázraky více než jiní mučedníci.	211
70. O uzdě, skrze níž se dělo mnoho zázraků, ačkoli svatému Tomáši nepatřila.	212
75. Jak svatý Mikuláš předpověděl smrt pasáčekovi.	217
85. O třech svatých pannách, které se z Volkenrode vrátily do Kolína.	217
87. Jak jeden muž z poutnického řádu zázračně získal něco z ostatků jedenácti tisíc svatých panen.	219
89. O koňské kosti, již ostatky svatých panen zázračně vyvrhly.	219
90. Jak jedna dívka spatřila při zpěvu hymnu Te Deum laudamus, jak se pěvecký sbor vznáší k nebi.	220

IX. SVÁTOST TĚLA A KRVE KRISTOVY

Prolog	221
1. O svátosti Těla a Krve Kristovy: co je tato svátost, jaká je její podstata, proč byla ustanovena, jaká je její forma, jaký je způsob proměňování a přijímání.	221
6. Jak kněz, který si nechal hostii v ústech, aby s ní čaroval, nemohl vyjít z kostela.	224
7. Jak volci prozradili, že je na poli ukryto Tělo Páně ukradené v kostele.	224
8. Jak včely postavily Tělu Páně basiliku.	225
9. Jak byla jedna žena potrestána ochrnutím za to, že sypala Tělo Páně na zeleninu.	225
22. O korporálu, který byl polit svátostným vínem a nedal se vyprat dřív, než se naň podívala pochybující klášternice.	226
35. Jak Kristus vlastníma rukama podal svátost oltářní jedné zbožné ženě v Brabantsku.	227
36. Jak Kristus osobně podal vdově Hildegundě svátost oltářní.	228
37. Jak se livonskému konvrši, který toužil po přijímání, objevila v ústech hostie.	228
38. Že se totéž přihodilo Erkenbaldovi z Burbanu, jemuž bylo odepřeno přijímání, protože zabil svého příbuzného.	229
39. O jeptišce, která cítí při svatém přijímání sladkou chuť.	230
41. O konvrši, který před přijímáním viděl Krista, jak odkapává svou krev do kalichu.	230
42. Jak jeden konvrš viděl, jak kněz vkládá do úst jiného konvrše krásného chlapce.	231
46. Jak zbožná žena, které bylo odepřeno přijímání, cítila jeho sladkou chuť v hrdle a již zdaleka vnímala jeho vůni.	231
47. O ženě, která žila jenom z Těla Kristova.	232
48. Jak rytíř díky moci svatého přijímání zvítězil v souboji.	233
49. O tom, jak oběšený rytíř nemohl zemřít, než přijal Tělo Páně.	234
51. Jak se jeden rytíř klaněl Tělu Kristovu leže v blátě.	235
65. O hostii, která v Belle odskočila z korporálu, protože v ní byl zapečený hmyz.	235
66. Jak se na korporálu objevila krvavá skvrna, protože se jej dotkla těhotná jeptiška.	236

X. DIVY A ZÁZRAKY

1. Co je zázrak, čím mocí a skrze které lidi se divy dějí a na čem se dějí. Co je příčinou zázraků.	237
2. Jak byl Winand v jediné hodině přenesen z Jeruzaléma do lutyšské diecéze.	238
6. O mnichovi, který pohrdal majetkem a dotek jeho šatu uzdravoval nemocné.	239
7. Jak jednoho sedláka v Hemmersbachu zavřeli do pece a svatý Jakub ho vysvobodil.	239
8. Jak přivedla láska opata k tomu, že jedl maso.	240
9. Jak se mnich pustil do shnilého masa, protože nechtěl jíst maso, ač mu to jeho opat přikázal.	240
11. Jak Albertu Skothartovi pomohl vtip vyhnat démona.	241

13. Jak už sklizená vinice vynesla rytíři zázračnou úrodu, protože přesně odváděl desátek.	242
14. Jak konvršova modlitba způsobila, že se rozbitý hrnec zase scelil.	243
15. Jak se díky konvršově poslušnosti hrách při sušení na poli sám od sebe zázračně obrátil.	243
17. Jak se rouhavé pekařce těsto proměnilo v lejno.	244
18. O Otovi ze Schönburgu, který jedl po celý Velký půst maso, a proto je už po Velikonocích jíst nemohl.	244
19. Jak z poraněného Ukřižovaného u svatého Goara vytékala krev.	245
20. Další podobný příběh o krucifixu.	245
21. Jak zloději ukradli v Utrechtu kříž a byli pověšeni.	246
22. Jak jedna paní porodila bez bolesti, protože manželovi dala souhlas k účasti na křížové výpravě.	247
23. Jak se slunce rozdělilo na tři části.	247
24. Ještě o zatmění slunce a o smrti krále Filipa.	248
28. Jak v Sasku uhodil do divadla blesk.	249
31. Jak vdova zachránila svůj dům od požáru tím, že nastavila ohni pivní míry.	249
34. O ctnostném klerikovi, kterého pomluvila nevěstka.	250
35. O cizoložném rybáři a žhavém železe.	251
37. Jak se ve Frísku při hlásání křížové výpravy objevily vzdušné kříže.	251
41. Jak se v Sasku mnoho lidí utopilo v záplavě z deštného mraku.	252
43. Jak byl pohan v Babilóně pokřtěn a uzdraven.	253
44. Jak se dobrodiním křtu uzdravil autor tohoto Dialogu.	253
46. Jak anglický král Richard přestál nebezpečí na moři.	253
47. Soužení, která nastala v naší době.	254
49. Zemětřesení v Brescii.	255
52. Jak byl jeden člověk zázračně zachráněn z dolu, kde byl rok zavalen.	255
53. Jak zadusil popel člověka, který se posmíval popelci.	256
56. Jak zásluhy svatého biskupa Tomáše vysvobodily ptáčka ze spárů luňáka.	256
57. Jak holubi uposlechli pokynů a odletěli.	257
58. Jak cisterciácký převor požehnal čápům.	257
59. O tom, že vlaštovky se vždy vrací do svých hnízd.	258
60. Jak byla čápace zabita za trest pro cizoložství.	259
66. Jak vlk odvěkl dívku do lesa, aby jeho druhovi vytáhla z krku kost.	259
67. Jak pronásledovala ropucha Děťřicha, řečeného Rak.	259
68. Jak se v lahvi kněze – opilce našla ropucha.	260
72. Jak vstoupil do úst spící ženy had a vyšel z ní, když rodila.	261

XI. O UMÍRAJÍCÍCH

1. Co je smrt a proč se tak nazývá; o čtyřech druzích umírajících.	263
2. Smrt Meínera, kněze v Himmerodu.	264
3. Smrt Isenbarda, sakristy téhož kláštera.	266
4. Smrt mnicha Sigera.	268
11. Jak zemřel konvrš Mengoz a jak na příkaz opata Gisberta zase ožil.	269
13. Jak nakonec projevil lítost kněz, někdejší benediktin.	270
14. Jak blahoslavený David předpověděl mnichu Rudigerovi jeho konec.	271
16. O konvrši, u jehož smrtelného zápasu seděli havrani, a jak je zahnila holubice.	272
17. Smrt Konona z Malbergu, mnicha v Himmerodu.	272
18. Jak zemřel Ludolf, mnich z kláštera Pforta.	274
19. Jak se umírajícímu Allardovi, mnichovi v Loccumu, zjevil Kristus spolu s Matkou a se svatými.	274
25. Jak zemřel mnich z Oostbroeku, který nechtěl kvůli neřádnému opatovi žít.	275
26. O posmrtných zázracích opata, který zahynul v Bavorsku při požáru.	276
27. O smrti klášterníka u svatého Maximina v Kolíně.	279
33. Jak náš mnich Konrád zemřel poté, co jej zavolal nebožtik Richwin.	279
35. Jak se konvrš z kláštera Zinna kvůli penízku vrátil k životu.	280
36. Jak se jeden mnich nemohl dostat do nebe, protože si v hodině smrti sundal kápi.	280
39. Jak byla s lichvářem v Metách pohřbena jeho peněženka.	281
40. Jak mrtvá lichvářka ve Frechenu předváděla, jak se počítají peníze.	282
41. Jak démoni v podobě havranů vyrvali lichvářce z Bergheimu duši z těla.	282
42. Jak lichvář Dětrich žvýkal v posledním tažení peníze.	282
43. Jak zemřel klerik Wálter, hospodář Lothara, probošta v Bonnu.	286
47. Jak umírajícímu sedláku Jindřichovi čněl nad hlavou ohnivý kámen, jímž kdysi zabral sousedovi kus pole.	284
56. Jak spolu dva vesničané po smrti zápasili v hrobě.	284
61. Jak se správce špitálu dobrovolně utopil.	284
62. Jak smrt nechala být ženu v posledním tažení a napadla klerika, který stál vedle ní.	285
63. Jak přízrak v ženské podobě zabil pouhým pohledem lidi ze dvou statků.	286
64. O zjevení, které v Bonnu vyšlo z hrobu a vešlo do jiného.	286

XII. O POSMRTNÉ ODPLATĚ

1. O posmrtných trestech a o posmrtné slávě.	287
2. Jaký byl trest lantkraběte Ludvíka.	288
3. Jak byl potrestán alemanský kníže.	289
4. Jak oživoval tělo jednoho klerika místo duše ďábel.	289

7. Jak byl sudí z Kolmaru vhozen do sopky.	289
12. Jak král Artuš pozval palermského děkana na horu Gyber.	290
13. Jak byl hosen do sopky Berthold, vévoda z Zähringen.	290
14. Trest Fridricha, rytíře z Kellenu.	291
15. O Jindřichovi řečeném Nodus, který se po smrti zjevil mnoha lidem.	292
16. O turnaji pobitých u Montenake.	292
18. Jak zesnulý rytíř zavěsil v noci přede dveře svého syna místo ryb hady a ropuchy.	292
19. Jak se jeden Bavor po smrti zjevil své manželce a řekl jí, že mu almužny nebyly nic platné.	293
20. Jakého trestu se dostalo kněžské konkubíně, kterou ulovil ďábel.	294
21. Jeptiška, která musí stále nosit v náručí ohnivě dítě, které zabila.	294
22. O kardinálu Jordanovi.	295
23. Everwachova pekelná muka.	296
24. Očistcový trest lutyšského lichváře.	298
26. O očistcovém trestu ženy, jménem Marie, z Fríska	299
27. Očistcový trest paní, která se oddávala magii.	300
31. Očistcový trest opata, který nerad chodil do práce.	301
38. Očistec svatého Patrika.	301
39. O mnichovi, který do toho očiště vešel.	302
42. Jak byl kněz potrestán kvůli poutnickému pláští.	303
46. Student, jehož duše byla vzata v podobě holubice do nebe.	304
47. O ruce písaře z Arnsbergu.	304
48. O vůni, již vydával mistr Petr Cantor.	304
49. O kazateli z premonstrátského řádu.	305
57. O templáři Einolfovi.	305
58. Jak Panna Maria dosáhla toho, že anděl nezatroubil podruhé.	307
59. Nebeský Jeruzalém a sláva svatých.	307
Poznámky	309
Zkratky užívané v poznámkách	350
Seznam pramenů a literatury	351
Rejstřík osobních jmen	354
Rejstřík místních jmen	358
Ediční poznámka	362